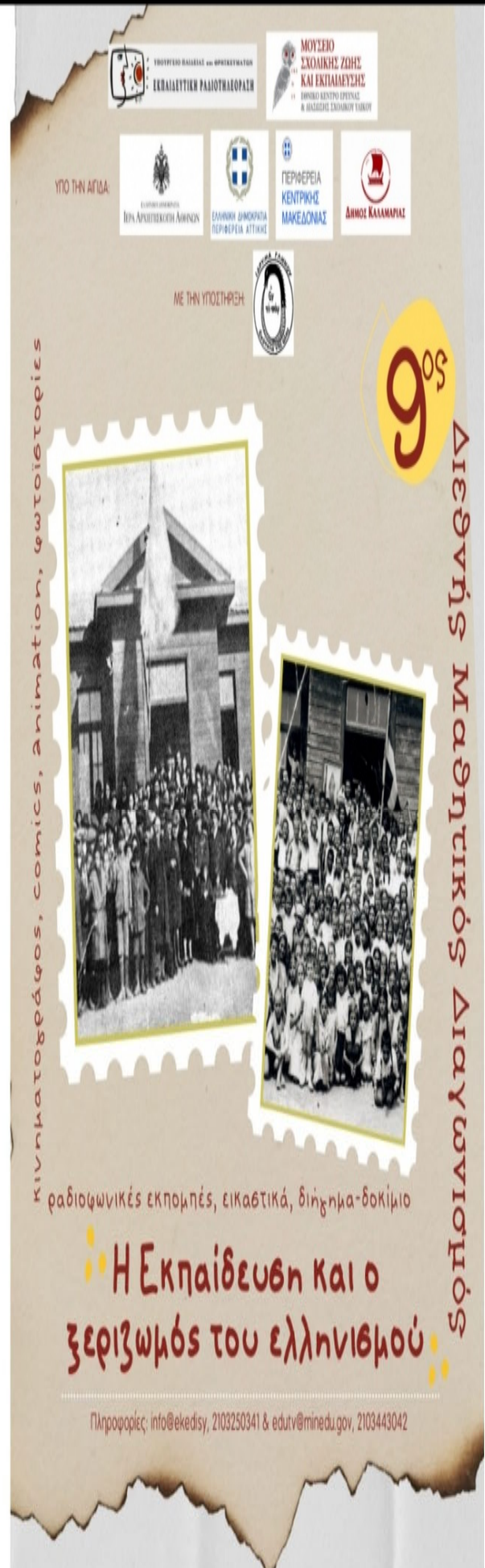

90Σ ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ Ο ΞΕΡΙΖΩΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΜΟΥΣΕΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΧΡΕΜΑΤΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Κινηματογράφος, comics, animation, φωτοεπιτορίες

90^{ος} Διεθνής Μαθητικός Διαγωνισμός

ραδιοφωνικές εκπομπές, εικαστικά, διήγημα-δοκίμιο

Η Εκπαίδευση και ο
ξεριζωμός του ελληνισμού

Πληροφορίες: info@ekedisys, 2103250341 & edutv@minedu.gov, 2103443042

*οι φωτογραφίες είναι παραχώρηση του Ιου Δημοτικού Σχολείου Ελευθερίου-Κορδελιού Θεσσαλονίκης

‘ Σεργιάνι σε πολιτεία αλαργινή’

13 Σεπτεμβρίου* του 2022! Σήμερα είχε γενέθλια! Γινόταν 4! Η Ρηνούλα μόλις είχε ξεφύγει πάλι από το σπίτι, για να πάει στο παγκάκι της. Να κάτσει και να παρατηρεί τους περαστικούς, όπως της άρεσε πάντα....

Όμως, μια κυρία κάθεται στη θέση της! Δεν πειράζει θα της προτείνει να κάτσουν μαζί,.. Πλησίασε, αλλά κοκκάλωσε στη θέα της γυναίκας. Κάτι δεν πήγαινε καλά. Τα ρούχα της αλλόκοτα,, παλιομοδίτικα και μοντέρνα ανακατεμένα όλα μαζί, αλλά συνδυασμένα έτσι που έδειχναν τόσο κομψά! Στη βάση του λαιμού της, τυλιγμένη η πιο μακριά κοτσίδα που είχε δει ποτέ και το χρώμα των μαλλιών της περίεργο... Σχεδόν γκρι, όχι όμως σαν τα γκρι μαλλιά που είχαν οι γιαγιάδες. Αυτό το χρώμα ήταν όμορφο και δεν την έκανε να μοιάζει γριά.

Άλλο κι αυτό το παράξενο της κυρίας, η Ειρήνη δεν μπορούσε να καταλάβει αν ήταν νέα η μεγάλη. Φαίνονταν πάντως να ξέρει πολλά πράγματα, πιο πολλά κι από τη δασκάλα της! Είχε ακούσει τη μαμά της να λέει, πως κάποιες γυναίκες έχουν « άλλο αέρα». Τότε δεν είχε καταλάβει, όλοι τον ίδιο αέρα δεν αναπνέουμε; Τώρα όμως ήξερε, πως η άγνωστη μπροστά της είχε πράγματι « άλλο αέρα».

Εκείνο που τη μαγνήτισε απ’ την αρχή, ήταν το πρόσωπό της. Λεπτά χαρακτηριστικά, τρεις παράξενα όμορφες χαρακιές στο μέτωπο και μεγάλα μάτια. Αχ, αυτά τα μάτια... είχαν όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου και έμοιαζαν να κρύβουν τόσα παραμύθια...

- Γιατί κοκκάλωσες κοριτσάκι; είτε η άγνωστη με μια παράξενα γλυκιά και μελαγχολική φωνή
- Μπορώ να κάτσω μαζί σας;
- Φυσικά, πώς σε λένε;
- Ειρήνη και με φωνάζουν Ρηνούλα ή Ρηνιώ. Εσένα πώς σε λένε;
- Μμμμ, θα καταλάβεις...
- Καλά... και από πού είσαι; Δεν σε έχω ξαναδεί εδώ γύρω.
- Ναι, βλέπεις μόνο κάτι τέτοιες μέρες κατεβαίνω...
- Τις μέρες των γενεθλίων μου; τη διέκοψε ενθουσιασμένη η μικρή.
- Πλάκα έχεις, γέλασε η κυρία.
- Τι είναι αυτά τα σημάδια στο μέτωπό σου;
- Αυτά Ρηνούλα είναι οι πόνοι μου. Πάνω για την Τουρκοκρατία, κάτω για το έπος του ’40 και στη μέση για τη Σμύρνη...
- Μπερδεμένα μου τα λες, όμως κυρία, τι είναι πια αυτή η Σμύρνη; Ξέρετε κάθε φορά που η γιαγιά μου ακούει αυτή τη λέξη, κλείνεται στο δωμάτιό της, κλαίει και ακούει κάτι περίεργα τραγούδια!
- Μμμμμ νομίζω πως πρέπει να σου πω μια ιστορία, μικρή μου, είτε η άγνωστη και το «ουράνιο τόξο» στα μάτια της σαν να σκοτεινίασε για λίγο...
- Αχ, ναι! Μου αρέσουν τα παραμύθια!
- Σαν παραμύθι ήταν και η Σμύρνη... Αρχόντισσα, κοσμοπολίτισσα, πασπαλισμένη με μυρωδάτα μπαχαρικά και ζυμωμένη με τραγούδια. Μαργαριτάρι στα μαλλιά της νεράιδας Μικρασίας **, την είπαν οι ποιητές μας... Στα παράλια της σημερινής Τουρκίας από την Αρχαιότητα ακόμα ζούσαν Έλληνες. Αργότερα, πρωτεύουσα του ελληνικού κόσμου έγινε η Σμύρνη, και γύρω της βρίσκονταν πολλά πολλά μικρά ελληνικά χωριά, το πολυτραγουδισμένο Αϊβαλί, το Κορδελιό, το Κοκαργυαλί, ο Μπουρνόβας. Οι άνθρωποι ήταν άξιοι, δουλευτάδες και η Σμύρνη γρήγορα έγινε πατρίδα ζηλευτή, το «Παρίσι της Ανατολής».

Τα μεσημέρια οι άντρες γύριζαν από τις δουλειές και οι οικογένειες έτρωγαν με πόρτες και παράθυρα ανοιχτά. Τα περβάζια ήτανε πάντοτε στολισμένα με γιασεμιά και μυρσίνες και οι «νοικοκυράδες» συναγωνίζονταν, ποια είχε ετοιμάσει το πιο όμορφο τραπέζι και πιο αρχοντικό ήταν πιο περιποιημένο.

Τα βράδια οι πλούσιοι πήγαιναν στο θέατρο ή στην όπερα. Εκεί οι κυρίες φορούσαν τα πιο όμορφα φουστάνια και κοσμήματα τους. Εκεί να δεις ομορφιά, γέμιζε ο χώρος πολύχρωμα μετάξια και γαλλικά

αρώματα. Μη νομίζεις όμως, ότι και οι φτωχότεροι δεν διασκέδαζαν. Οι μαχαλάδες πλημμύριζαν από νωρίς με κόσμο, που κάθονταν στα ταβερνάκια για να γευτεί τους μπελαλίδικους μεζέδες και να γλεντήσει. Οι κοπέλες στροβιλίζονταν στο ρυθμό του σμυρνέικου τσιφτετελιού και οι άντρες χόρευαν απτάλικο και χασάπικο. Οι παιχινιάτορες *** έπαιζαν τα παιχινιά τους μέχρι το ξημέρωμα και όταν το γλέντι «ξόδευε», τελείωνε δηλαδή, επέστρεφαν όλοι σπίτι μουρμουρίζοντας τους παραπονιάρικους σκοπούς...

Η μικρή την σταμάτησε.

- Ωραία ακούγονται όλα αυτά, αλλά πού πήγαν μετά;
- Ρηνούλα αυτό είναι λυπητερό παραμύθι και φοβάμαι πως δεν είναι ακόμα ώρα να το ακούσεις. Άσε που πρέπει να φύγω...
- Πού θα πας; Δεν θα ξανάρθεις; Θέλω κι άλλο παραμύθι!
- Μην ανησυχείς μικρή μου, θα με ξανασυναντήσεις και σύντομα. Ξέρεις στην τρίτη δημοτικού, υπάρχει ένα μάθημα με το όνομά μου, που δεν στο είπα πριν. «Ιστορία» το λένε! Κι εγώ θα κρύβομαι εκεί, ανάμεσα στις σελίδες των βιβλίων του... Και πίστεψέ με, έχω χιλιάδες ακόμα όμορφα παραμύθια να σου πω...!

«Κι έμεινε η Σμύρνη σα μια χώρα που δεν είναι πια, μόνο στάθηκε μέσα στα ονείρατα των ανθρώπων, να την αναθυμούνται οι παλιοί και να την σέρνουνε στην κουβέντα παραμύθι...»****

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

* Η μέρα της μεγάλης φωτιάς

**Στίχος του Κωστή Παλαμά

***Έτσι έλεγαν τους μουσικούς στη Σμύρνη

****Στρατής Μυριβήλης, « Η Παναγιά η Γοργόνα»

Διδώ Σωτηρίου, «Ματωμένα Χώματα»

<https://mikrasiatis.gr/i-zoi-sti-smyrni-prin-ti-mikrasiatiki-katastrofi/>

<https://lyk-varth.ilei.sch.gr/refugees/?p=195>

Βασιλική Κατσούρη, Μουσικό Σχολείο Αργολίδας